

DRUŠTVO
ZA
KULTURNI
RAZVOJ
BAUO

PAŠTROVIĆI

BAŠTINA I SCENA

PROGRAM

PAŠTROVIĆI

BAŠTINA I SCENA

PROGRAM

Petrovac na Moru
MMXXIV

Objavljeno u okviru projekta „Rekonstrukcija i revitalizacija tradicionalnih igara/plesova, muzike i nošnji Paštrovića“, koji Društvo za kulturni razvoj „Bauo“ iz Petrovca na Moru sprovodi u partnerstvu sa Centrom za izučavanje i revitalizaciju tradicionalnih igara i pjesama CIRTIP iz Kolašina i Ženskom vokalnom grupom „Harmonija“ iz Budve, uz podršku Ministarstva kulture i medija Crne Gore putem Javnog konkursa za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata/programa nevladinih organizacija u oblastima kulture i umjetnosti „Kultura spaja: od amatera do profesionalaca“ u 2023. godini.

Copyright © Društvo za kulturni razvoj „Bauo“, 2024.

REKONSTRUKCIJA I REVITALIZACIJA TRADICIONALNIH IGARA/PLESOVA, MUZIKE I NOŠNJI PAŠTROVIĆA

Projekat „Rekonstrukcija i revitalizacija tradicionalnih igara/plesova, muzike i nošnji Paštrovića“ od januara do decembra 2024. godine sprovodi Društvo za kulturni razvoj „Bauo“ iz Petrovca na Moru u partnerstvu sa Centrom za izučavanje i revitalizaciju tradicionalnih igara i pjesama CIRTIP iz Kolašina i Ženskom vokalnom grupom „Harmonija“ iz Budve.

Opšti cilj projekta odnosi se na unaprjeđenje zaštite, valorizacije i promocije nematerijalne kulturne baštine Crne Gore, s posebnim fokusom na paštrovsku baštinu. Specifični cilj projekta jeste doprinos očuvanju paštrovskih tradicionalnih: a) igara/plesova (nakon više decenija nepraktikovanja), b) pratećih tradicionalnih pjesmama (donekle bolje sačuvanih u zajednici od igara) i c) nošnji (takođe, gotovo da ih slabo ima u zajednici, osim u muzejima i rijetkim privatnim kolekcijama) – a sve to na osnovu terenskih istraživanja, analize literature i drugih dostupnih izvora. Na ovaj način doprinosimo tome da se elementi lokalne paštrovske tradicije i nasljeđa otrgnu od neumitnog zaborava i/ili nestanka.

Ovim projektom postignuta su tri ključna rezultata: rekonstruisane tradicionalne paštrovske igre/plesovi, muzika i nošnje, zatim započeta njihova revitalizacija i, konačno, informisane i edukovane lokalne zajednice Paštrovića i Kolašine o ovim segmentima paštrovske kulturne zaostavštine. Prethodno je sproveden niz aktivnosti: višemjesečno etnografsko, etnokoreološko i etnomuziko-loško istraživanje, pisanje i priprema monografije o kulturnoj baštini Paštrovića, štampa monografije, snimanje srednjemetra-

žnog dokumentarnog filma, izrada deset replika ženske i pet replika muške paštrovske nošnje, radionice s lokalnom zajednicom Paštrovića o nematerijalnoj baštini i, konačno, serija koncerata, projekcija filma i promocija monografije – u Petrovcu na Moru, Budvi, Kotoru i Kolašinu tokom decembra tekuće godine. Tome je pridodata i prateća dokumentarna izložba fotografija o paštrovskoj nošnji na sceni tokom XX stoljeća.

Jedna od najkompleksnijih aktivnosti koje su realizovane jeste izrada deset replika ženskih i pet replika muških nošnji koje su registrovane i korištene u lokalnoj zajednici u prošlosti. Kostimografkinja i dizajnerka Jelena Đukanović bila je angažovana na poslovima terenskih istraživanja, iščitavanja relevantne literature i izvora, analize i obrade podataka o sačuvanim primjercima paštrovske nošnje itd, kako bi potom osmislila i dizajnirala ovih 15 kostima.

Davor Sedlarević je, nakon opsežnog terenskog etnokoreološkog i etnomuzikološkog istraživanja, osmislio umjetničko muzičko-scensko djelo u kojem će se naći rekonstruisane i revitalizovane paštrovske igre i pjesme na sceni, za potrebe folklorne koreografije – koliko znamo, prvi put na ovakav način. Djelo na sceni, u replikama kostima, izvode kolašinska Ženska pjevačka grupa „Dude“, kao i članovi KUD „Mijat Mašković“. Paštrovske pjesme našle su se i na repertoaru Ženske vokalne grupe „Harmonija“ iz Budve.

Monografija koja je objavljena predstavlja kapitalno naučno i stručno djelo – svojevrsno novo čitanje paštrovske baštine – s više radova koje potpisuju etnološkinja prof. dr Ljiljana Gavrilović, etnološkinja Tatjana Rajković, etnokoreolog Davor Sedlarević, kostimografkinja mr Jelena Đukanović, kustoskinje mr Ljubica Radović-Miličić i Milica Radović, kao i moja malenkost.

U knjizi je, u vidu dodatka, objavljen i ranije napisani tekst doc. dr Zlate Marjanović, etnomuzikološkinje, višedecenijske istraživačice paštrovskog i crnogorskog nematerijalnog nasljeđa, koja je inicijalno bila predviđena za članicu istraživačkog tima, ali je nažalost preminula neposredno prije početka implementacije projekta, dana 7. decembra 2023. godine. Stoga upravo njoj posvećujemo ovaj projekat. Druga za Paštroviće i Budvu važna ličnost koja nas je

zauvijek napustila početkom 2024. jeste dugogodišnja rukovoditeljica klape „Harmonija“, Mirjana Pajović, kojoj, takođe, posvećujemo ovaj naš trud. Konačno, posveta ide i sjenima dr Jovana Vukmanovića, etnologa i muzeologa, koji je ostavio neizbrisiv trag svojim kapitalnim djelom *Paštrovići: antropogeografsko-etnološka studija* (1960), kome se u ovoj godini navršava tri decenije od smrti, i to upravo tokom decembra.

Na kraju, treba reći da su ogromnu pomoć u koordinaciji ovim projektom pružili pomoćnici Davor Sedlarević (CIRTIP) i Mila Medin (Društvo „Bauo“). Veliku podršku dalo je i više desetina stručnih lica, volontera i pravnih lica, na različite načine angažovanih tokom ovih godinu dana, kojima srdačno zahvaljujemo. Među svima njima, riječi zahvalnosti naročito idu sufinansijeru projekta, Ministarstvu kulture i medija Crne Gore, koje nas je potpomoglo putem prošlogodišnjeg Javnog konkursa za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata/programa nevladinih organizacija u oblastima kulture i umjetnosti „Kultura spaja: od amatera do profesionalaca“. Veliko hvala za kolegijalnu podršku iskazujemo i JU Narodni muzej Crne Gore, JU Muzeji i galerije Budve, JU Centar za kulturu Kolašin, JU Pomorski muzej Crne Gore, OJU Muzeji Kotor, Etnografskom muzeju u Beogradu, JU Osnovna škola „Mirko Srzentić“ u Petrovcu na Moru, JU Škola za osnovno i srednje muzičko obrazovanje „Vida Matjan“ u Kotoru, Manastiru Praskvica, FA „Nikola Đurković“ iz Kotora, Institutu za vunu Crne Gore iz Nikšića, Radio Televiziji Budva, Hotelu „Monte Casa“ u Petrovcu na Moru. Ipak, najveću blagodarnost upućujemo našim Paštrovkama i Paštrovićima, koji već godinama, u kontinuitetu, imaju povjerenje u naš rad, otvarajući nam svoje stare *baule* prepune raznoraznih porodičnih dragocjenosti i s nama nesebično dijeleći duboke *skrinje* svojih sjećanja.

Dušan Medin,
koordinator projekta

PROGRAM

6. DECEMBAR | 18.00 H
 SPOMEN-DOM „CRVENA KOMUNA“
 PETROVAC NA MORU

HARMONIJA
 ŽENSKA VOKALNA GRUPA • BUDVA

ЦИРТИП
 Етнички извођачи и ревитализација
 традиционалне музике и плесова - Косово

Dobrodošli na svečani program

Prezentacije projekta

**REKONSTRUKCIJA I REVITALIZACIJA
 TRADICIONALNIH IGARA/PLESOVA,
 MUZIKE I NOŠNJI PAŠTROVIĆA**

*

Premijere muzičko-scenskog djela

IGRE I PJESME IZ PAŠTROVIĆA

autora Davora Sedlarevića

*

Otvaranja dokumentarne izložbe fotografija

PAŠTROVIĆI NA SCENI: XX VIJEK

autora Dušana Medina i Ljiljane Gavrilović

Petak | 6. decembar 2024. godine | 18.00 h
 Spomen-dom „Crvena komuna“ | Petrovac na Moru

7. DECEMBAR | 18.00 H
MODERNA GALERIJA „JOVO IVANOVIĆ“
BUDVA

HARMONIJA
ŽENSKA VOKALNA GRUPOVA • BUDVA

ЦИРТИП
Центар за културу и јавну администрацију
Мунципалитета Будва • Будва

Dobrodošli na svečani program

Prezentacije projekta

REKONSTRUKCIJA I REVITALIZACIJA
TRADICIONALNIH IGARA/PLESOVA,
MUZIKE I NOŠNJI PAŠTROVIĆA

&

Premijere muzičko-scenskog djela

IGRE I PJESME IZ PAŠTROVIĆA

autora Davora Sedlarevića

Subota | 7. decembar 2024. godine | 18.00 h
Moderna galerija „Jovo Ivanović“ | Stari grad Budva

8. DECEMBAR | 18.00 H
CRKVA SVETOG DUHA
KOTOR

Ministarstvo
KULTURNO
BAŠTO

HARMONIJA
ŽENSKA VOKALNA GRUPOVA • PEVAČICA

ЦИРТИП

Центар за културно и језичко наслеђе
Фолклорно-етнографски музеј • Котор • Југославија

Ministarstvo
obrazovanja i
naucne i
tehnologije

Dobrodošli na svečani program

Prezentacije projekta

REKONSTRUKCIJA I REVITALIZACIJA
TRADICIONALNIH IGARA/PLESOVA,
MUZIKE I NOŠNJI PAŠTROVIĆA

&

Premijere muzičko-scenskog djela

IGRE I PJESME IZ PAŠTROVIĆA

autora Davora Sedlarevića

Neđelja | 8. decembar 2024. godine | 18.00 h
Crkva Sv. Duha | Kotor

13. DECEMBAR | 18.00 H
 MODERNA GALERIJA „JOVO IVANOVIĆ“
 BUDVA

OPŠTINA
BUDVA
KULturni
CENTAR

HARMONIJA
ŽENSKA VOKALNA GRUPE • BUDVA

ЦИРТИП
Центар за културно и рекреативну
интеракцију и размену - Каленик

Ministarstvo
kulture i
naslijeđa

Opština Budva

Dobrodošli na svečani program

Koncert Ženske vokalne grupe „Harmonija“ iz Budve

**HARMONIJA
PAŠTROVIĆIMA**

Petak | 13. decembar 2024. godine | 18.00 h
 Moderna galerija „Jovo Ivanović“ | Stari grad Budva

5

14. DECEMBAR | 18.00 H
SPOMEN-DOM „CRVENA KOMUNA“
PETROVAC NA MORU

HARMONIJA
ŽENSKA VOKALNA GRUPE • BUDVA

ЦИРТИП
Центар za kulturnu i recitalizaciju
djecu i mlade u Petrovcu na Moru

Dobrodošli na svečani program

Koncert Ženske vokalne grupe „Harmonija“ iz Budve

**HARMONIJA
PAŠTROVIĆIMA**

Subota | 14. decembar 2024. godine | 18.00 h
Spomen-dom „Crvena komuna“ | Petrovac na Moru

17. DECEMBAR | 18.00 H
CENTAR ZA KULTURU
KOLAŠIN

HARMONIJA
ŽENSKA VOKALNA GRUPA • BUDVA

ЦИРТИП
Центар за културу и ревитализацију
интерпретације културе и традиције – Кривопаље

Dobrodošli na svečani program

Prezentacije projekta

**REKONSTRUKCIJA I REVITALIZACIJA
TRADICIONALNIH IGARA/PLESOVA,
MUZIKE I NOŠNJI PAŠTROVIĆA**

&

Premijere muzičko-scenskog djela

IGRE I PJESME IZ PAŠTROVIĆA

autora Davora Sedlarevića

Utorak | 17. decembar 2024. godine | 18.00 h
Centar za kulturu | Kolašin

7

28. DECEMBAR | 18.00 H
MODERNA GALERIJA „JOVO IVANOVIĆ“
BUDVA

HARMONIJA
ŽENSKA VOKALNA GRUPA • BUDVA

ЦИРТИП
Центар за културу и реновирање
природног наслеђа и простор - Копаоник

Dobrodošli na svečani program

Promocije koautorske monografije

PAŠTROVIĆI: BAŠTINA I SCENA

koju je uredio Dušan Medin

&

Premijere dokumentarnog filma

PAŠTROVIĆI: BAŠTINA I SCENA

autora Slavena Vilusa

Subota | 28. decembar 2024. godine | 18.00 h
Moderna galerija „Jovo Ivanović“ | Stari grad Budva

29. DECEMBAR | 18.00 H
 SPOMEN-DOM „CRVENA KOMUNA“
 PETROVAC NA MORU

HARMONIJA
 ŽENSKA VOKALNA GRUPE • BUDVA

ЦИРТИП
 Центар за културу и јавна комуну
 Петровачког мора и околне општине

Dobrodošli na svečani program

Promocije koautorske monografije

PAŠTROVIĆI: BAŠTINA I SCENA

koju je uređio Dušan Medin

&

Premijere dokumentarnog filma

PAŠTROVIĆI: BAŠTINA I SCENA

autora Slavena Vilusa

Nedelja | 29. decembar 2024. godine | 18.00 h
 Spomen-dom „Crvena komuna“ | Petrovac na Moru

30. DECEMBAR | 18.00 H
CENTAR ZA KULTURU
KOLAŠIN

DRUŠTVO
ZA
KULTURNI
RAZVOJ
BAČKA

HARMONIJA
ŽENSKA VOKALNA GRUPOVA • BUDVA

ЦИРТИП

Центар за културу и реновирање
програма и програма - Колашин

Dobrodošli na svečani program

Promocije koautorske monografije

PAŠTROVIĆI: BAŠTINA I SCENA

koju je uredio Dušan Medin

&

Premijere dokumentarnog filma

PAŠTROVIĆI: BAŠTINA I SCENA

autora Slavena Vilusa

Ponedjeljak | 30. decembar 2024. godine | 18.00 h
Centar za kulturu | Kolašin

Izdavač

Društvo za kulturni razvoj „Bauo“, Petrovac na Moru

Za izdavača

Dušan Medin

Urednik

Dušan Medin

Dizajn i tehničko uređenje

MM Digital d. o. o. Budva

Lektura i korektura

Stanka Janković Pivljanin

Štampa

Golbi, Podgorica

Tiraž

200

HARMONIJA
ŽENSKA VOKALNA GRUPA • BUDVA

ЦИРТИП

Центар за изучавање и ревитализацију
традиционалних ишара и бјесма – Колацин

■ ■ ■ ■ ■ ■

Ministarstvo
kulture i
medija